Poľnohospodárske komory pomáhajú utekajúcim obyvateľom Ukrajiny

Slovenská poľnohospodárska a potravinárstva komora v reakcii na nútenú emigráciu súvisiacu s ruskou agresiou na Ukrajine oslovuje svojich členov s cieľom ponúknuť pracovné miesta obyvateľom Ukrajiny, ktorí sa vynútene ocitli na našom území. O ďalšom postupe komory v tejto veci budeme informovať v najbližších dňoch.

Podobne sa do pomoci zapájajú aj iné agropotravinárske komory – v bližších či vzdialenejších krajinách EÚ a v UK. Copa-Cogeca je v procese zberu informácií o tejto pomoci – preto doleuvedené informácie nie sú konečné.

V rámci rakúskej komory Federálny zväz pestovateľov zeleniny prijíma na farmy ukrajinské rodiny, ktoré sú/boli nedávno zamestnané (zatiaľ okolo 200–300 rodín, priebežne sa počet mení). V Rakúsku sa už pred vypuknutím masovej migrácie nachádzalo veľa sezónnych pracovníkov, keďže každý rok do krajiny prichádza približne 2500 až 3000 sezónnych pracovníkov (z celkového počtu 15 000) z Ukrajiny. V súčasnosti prebieha tiež vyhodnocovanie nateraz nevyužitých ubytovacích kapacít pre poľnohospodárskych pracovníkov, aby tieto mohli byť použité pre ďalšie núdzové ubytovanie pre ukrajinské rodiny. Možnosť koordinácie pomoci na úrovni EÚ vnímajú predstavitelia rakúskej komory v dopravnej a logistickej podpore pohybu utečencov z ukrajinských hraníc.

Poľnohospodári v Maďarsku združení v rôznych organizáciách sa spájajú v poskytovaní pomoci. Okrem zbierok sa pomoc deje aj osobnou prítomnosťou na maďarsko-ukrajinskej hranici (Vásárosnamény, Beregsurány), kde poľnohospodári pomáhajú utečencom svojou prácou a zásobovaním vlastnými výrobkami.

Členovia nemeckej Asociácie poľnohospodárov podporujú rôzne činnosti humanitárnych organizácií v Nemecku. Poľnohospodári sú aktívni na rôznych úrovniach a rôznymi spôsobmi, pričom asociácia

činnosti nekoordinuje. Niektorí poľnohospodári chcú tiež poskytnúť ubytovanie utečencom. Dôležité je poskytovanie informácií, kde je pomoc potrebná a možná – členom asociácia odporúča overené organizácie (ako napríklad Červený kríž), ktoré majú vybudované kapacity na poskytovanie pomoci. Čo sa týka koordinácie pomoci na úrovni EÚ, bude potrebná, ak vojna potrvá dlhšie – najmä s ohľadom na susedné štáty Ukrajiny, ktoré utečencov v súčasnosti najviac podporujú.

Združenie výrobcov zeleniny v Litve poskytlo palety a dosky na ohrádky na darovanie potravín pre potravinovú banku. Členovia individuálne prevádzajú peniaze do podporného fondu, združenie tiež plánuje peňažnú podporu. Pri pomoci spolupracujú s potravinovou bankou a inými neziskovými organizáciami. Snažili sa aj o konkrétnu formu spolupráce pri pomoci s obchodnými reťazcami, ale nedohodli sa. Členovia združenia sa tiež pripravujú na prijatie utečencov. Poľnohospodárska komora v Litve cez svoje členské organizácie ponúka možnosť prijímania ukrajinských občanov na farmách, v poľnohospodárskych podnikoch a/alebo na vidieku. Komora tiež navrhla prijať ukrajinské farmárske združenia a družstvá za členov Copa-Cogeca. Litovský zväz farmárov po kontakte s Celoukrajinskou agrárnou radou (Всеукраїнська Аграрна Рада) v spolupráci s litovskými združeniami pestovateľov obilia a výrobcov mlieka získava finančnú podporu (od všetkých poľnohospodárov nielen členov) a využíva ju na nákup trvanlivých produktov (mäsové konzervy, ryby a mliečne výrobky), ktoré prepravuje na Ukrajinu. Poľnohospodári tiež ponúkajú dobytok a mlieko na spracovanie (konzervy). Mnoho poľnohospodárov a ľudí vo vidieckych oblastiach ponúka svoje priestory na bývanie, vidiecke usadlosti, byty atď. Zväz spolupracuje s národnými autoritami a neziskovými organizáciami.

Estónska Poľnohospodárska a obchodná komora a estónska Federácia farmárov zhromažďujú informácie od svojich členov o ich ochote a schopnosti ponúknuť prácu a ubytovanie ukrajinským utečencom. V súčasnosti majú informácie o 750 možných pracovných miestach na estónskych farmách a viac ako 1000 možnostiach ubytovania ich rodinných príslušníkov. Celkovo Estónsko očakáva 100 000 utečencov z Ukrajiny. Spolupracujú s národnými autoritami pre zjednodušenie vízového režimu. Obdobne navrhujú aj zjednodušenie vízového režimu na úrovni EÚ (možnosť žiť a pracovať v Estónsku do 2 rokov); zmena zákona by bola dlhší proces. Ocenili by tiež výmenu osvedčených postupov týkajúcich sa utečencov.

Fínska Únia poľnohospodárov a lesníkov (MTK) v spolupráci s inými agropotravinárskymi organizáciami darovali peňažnú pomoc Ukrajine. Cez najväčšie fínske média vyzvali k podobnej pomoci aj iné sektory. MTK tiež ukončila spoluprácu s ruskou farmárskou organizáciou Akkor. Mnoho farmárov bolo v kontakte so svojimi ukrajinskými sezónnymi pracovníkmi. Utečencom a ich rodinám ponúkli ubytovanie a pomohli s príchodom do Fínska. Valio (fínska mliekarenská družstevná spoločnosť) zastavila vývoz do Ruska (v hodnote 5 mil. eur ročne). Lesnícke spoločnosti Ponsse a Stora Enso tiež zastavili obchod, predaj a výrobu v Rusku. S-Group, jedna z najväčších spoločností v sektore maloobchodu a služieb, sa rozhodla nepredávať produkty vyrobené v Rusku. Na úrovni EÚ odporúča poľnohospodárska únia sledovať ceny vstupov do poľnohospodárskej výroby a prijímať súvisiace opatrenia ako aj pomoc sezónnym pracovníkom pri vstupe do EÚ a zamestnávaní.

Belgická komora (Boerenbond) podporuje iniciatívu vlády zmapovať belgických občanov, ktorí sú ochotní prijať utečencov – vyzývajú svojich členov, aby sa prihlásili, ak majú možnosť ubytovania – napríklad v prázdnych ubytovacích zariadeniach pre sezónnych pracovníkov. Prihlasovanie je však do centrálnej databázy, nie zvlášť cez komoru.

Poľnohospodárska organizácia v Holandsku (LTO Nederland) uviedla, že niektorí členovia robia zbierky pre ukrajinských utečencov (oblečenie) – napr. trom farmárom v Bennekome sa podarilo naplniť sedem kamiónov pre Ukrajinu. Dostávajú aj otázky týkajúce sa poskytovania ubytovania pre Ukrajincov – možno aj získanie pracovných povolení od holandskej vlády – tu boli pravidlá nedávno uvoľnené (šesť mesiacov namiesto pôvodných maximálne troch). Vysielajú tiež kamióny so zeleninou do Kyjeva. Organizácia ako taká nekoordinuje činnosti na pomoc – požiadavkou ukrajinského

veľvyslanectva v Haagu bolo pracovať prostredníctvom humanitárnych organizácií, ktoré už na Ukrajine pôsobia – takto usmerňujú aj poľnohospodárov, ktorí prichádzajú s otázkami a nápadmi. Na úrovni EÚ navrhujú poskytovať pomoc cez osvedčené medzinárodné humanitárne organizácie, ktoré majú skúsenosti s prácou s utečencami.

Španielske poľnohospodárske družstvá posielajú potraviny utečencom do Poľska a spolupracujú s miestnymi MVO a Červeným krížom. Čo sa týka pomoci na úrovni EÚ, potenciál vidia v potravinovej pomoci pre utečencov posielanej do susedných krajín ako aj na Ukrajinu, zjednodušenie prijímania utečencov v členských krajinách a monitoring a zverejňovanie potrieb a možností pomoci. Španielska organizácia UPA pracuje na vytvorení humanitárnych koridorov pre utečencov, ktorí by chceli pracovať na farmách. Okrem toho využívajú svoje siete na kontaktovanie rodín, ktoré majú záujem poskytnúť ubytovanie (spolupráca s MVO). Čo sa týka EÚ úrovne, požadujú úpravy v nastavení SPP čo sa týka potravinovej bezpečnosti.

Talianska ACI Legacoop Agroalimentare podporuje projekt solidarity s ukrajinským ľudom WeWorld-GVC, ich pridruženú organizáciu, ktorá už päťdesiat rokov pôsobí na celom svete pri najzraniteľnejších komunitách. WeWorld-GVC spúšťa núdzový projekt na Ukrajine na podporu najzraniteľnejších rodín počnúc ženami a deťmi a poskytuje im prístup k ubytovaniu, jedlu a prvej pomoci. Družstvá regiónu Emilia-Romagna sa tiež zaviazali podporovať zbierku na prijímanie utečencov. Na úrovni EÚ požadujú zjednodušenie postupov pre dočasné víza, koordináciu pohybu utečencov, zabránenie opätovnému masívnemu výskytu Covid-19, aktiváciu všetkých existujúcich nástrojov a prípadné prijatie núdzových opatrení na predchádzanie potravinovým krízam.

Členovia Národnej únie poľnohospodárov (NFU) organizujú po celom Spojenom kráľovstve zberné strediská na koordináciu zberu a skladovania pomoci. Niektorí poľnohospodári už cestovali so zásobami pomoci do Poľska. Uvažujú o vytvorení databázy ubytovania, ktoré sú členovia ochotní poskytnúť na farmách. NFU tiež venovala peňažný dar v rámci vládnej Humanitárnej výzvy pre Ukrajinu.